Súd:	Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka:	5C/23/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1409200801
Dátum vydania rozhodnutia:	20. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Peter Kalata
ECLI:	ECLI:SK:OSBA4:2016:1409200801.20

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v konaní pred sudcom JUDr. Petrom Kalatom, v právnej veci žalobcu: W.. V. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, Z., zastúpený Gritters a spol. s r.o., so sídlom Hattalova 12/B, Bratislava, IČO: 36 856 941, proti žalovanému: PEREX, a.s., so sídlom Trnavská cesta 39/A, Bratislava, IČO: 00 685 313, zastúpený: LEGAL PROFESSIONALS, s.r.o., Tehelná 25, Bratislava, o ochranu osobnosti a nemajetkovú ujmu, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku 4.000 € titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

II. Vo zvyšku uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súd žalobu zamieta.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 1/3.

IV. Štát Slovenská republika má nárok voči žalobcovi na náhradu výdavkov spojených s výsluchom svedka R.. L. K. v rozsahu 1/3 týchto výdavkov.

V. Štát Slovenská republika má nárok voči žalovanému na náhradu výdavkov spojených s výsluchom svedka R.. L. K. v rozsahu 2/3 týchto výdavkov.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu 13. 2. 2009 domáhal, aby súd určil, že zverejnením článku uverejneného v denníku Pravda dňa XX. XX. XXXX, ročník P., číslo XXX na strane 1 s pokračovaním na strane 6 s titulom „M. šetrí, žobre - a rozhadzuje“ došlo k neoprávnenému zásahu do jeho práva na ochranu osobnosti. Ďalej žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť v najbližšom čísle celoslovenského vydania denníka Pravda pripravovanom po právoplatnosti rozsudku uverejniť na prvej strane tohto denníka ospravedlnenie v znení špecifikovanom v žalobe. Zároveň sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 40.000 €. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že zverejnením článku s fotografiou žalobcu, žalovaný vážnym spôsobom zasiahol do ochrany osobnosti žalobcu, čím narušil česť, dobré meno a vážnosť žalobcu v spoločnosti. Uviedol, že článkom boli uverejnené nepravdivé fakty týkajúce sa žalobcu. Uplatnený nárok na zaplatenie nemajetkovej ujmy odôvodnil žalobca tým, že neoprávneným zásahom došlo k zníženiu jeho dôstojnosti a vážnosti v značnej miere a to najmä s ohľadom na obsah zverejnených komentárov a výrokov, pričom morálne zadosťučinenie nie je v danom prípade postačujúce, nakoľko tento neprimeraný zásah bol zverejnený v denníku sa celoslovenskou pôsobnosťou a článok bol preberaný serverom www.medialne.sk <http://www.medialne.sk>, ako aj denníkom SME.

2. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. Zverejnené informácie považoval za korektné a pravdivé. Osobu žalobcu z titulu jeho pozície v M. považoval za osobu verejného záujmu. Osoba žalobcu bola podľa tvrdenia žalovaného objektom širokého mediálneho záujmu aj bez ohľadu na publikovaný článok, zároveň žalobca podľa tvrdenia žalovaného nepreukázal, že by značná miera zásahu do práva na ochranu jeho osobnosti bola vyvolaná len v príčinnej súvislosti so zverejneným článkom. Namietal, že článok bol primárne o pomeroch vo verejnoprávnej inštitúcii, nie o osobe žalobcu. Vo vzťahu k ospravedlneniu namietol technickú nemožnosť realizácie ospravedlnenia, taktiež poukázal, že žalobcom uvádzané nepravdivé výroky sú v jednom prípade kompiláciou viacerých viet, nie citáciou, preto nie je možné žalovanému uložiť povinnosť ospravedlnenia za text, ktorý sa v napádanom článku v podobe uvádzanej žalobcom nenachádzal.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie obsahom denníka Pravda zo XX. XX. XXXX, rozhodnutím č. XX. generálneho riaditeľa M. zo 20. 8. 2007, pravidlami financovania programov, zápisnicou č. 20 z roku 2008 z riadneho zasadnutia L. M. z XX. XX. XXXX a jej prílohami, zoznamom korešpondencie došlej na radu M. v období medzi zasadnutiami od 24. 9. 2008 do 20. 10. 2008, sťažnosťami doručenými L. M. od XX. 9. XXXX do XX.XX. XXXX, uznesením výboru NR SR z 27. 1. 2009, súborom uznesení prijatých na zasadnutí L. M. zo dňa XX. XX. XXXX, nákladovo spornými programami, ktoré M. realizovala od nástupu žalobcu do funkcie riaditeľa výroby v roku 2007, rozhodnutím č. 22 generálneho riaditeľa M. z 30. 10. 2007, zápisnicou z rokovania Rady M. č. 12/2007, uznesením č. 86/2007, zápisnicou z rokovania Rady M. 13/2007, uznesením č. 103/2007, zápisnicou č. 16/2007, uznesením č. 139/2007 a 141/2007, zápisnicou z rokovania rady M. č. 21/2008, uznesením č. 125/2008, monitoringami tlače, výsluchom svedkov W. Y., R.. L. K., W.. O. I., Z. Z., R.. S. O., W. N., W.. S. O.. Súd zamietol návrhy na vykonanie dôkazov prehratím rokovania Rady M. zo zasadnutia zo dňa 29. 10. 2008, ako aj výsluch svedkyne N., nakoľko skutkový stav potrebný na rozhodnutie považoval súd za dostatočný aj bez vykonania týchto dôkazov.

4. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že žalovaný uverejnil v denníku B. dňa 14. 11. 2008, ročník XVIII, číslo 264, na strane 1 s pokračovaním na strane 6 s titulom „M. šetrí, žobre - a rozhadzuje“ článok, v ktorom na strane 6 okrem iného uviedol aj tieto tvrdenia: „Zároveň však I. podriadený a pravá ruka V. X. dohadoval podozrivé miliónové zmluvy, kde sú náklady na relácie o tretinu vyššie ako pri podobných programoch v tej istej televízii.“ „Rada M. preveruje miliónové rozhadzovanie za jednotlivé relácie. Zriadila komisiu, ktorá má preveriť opodstatnenosť nákladov piatich relácií: Takí sme boli, K., K., X. C. a E. a naplno“, Štyri kontrolované relácie boli predražené o 16,5 milióna korún (547,699 eur)“, „Porovnateľné relácie stoja o tretiu menej“, „Všetky podozrivé relácie zadával výrobný riaditeľ V. X. (na fotografii)“, „V materiáli Rada M. naznačovala, že väčšinu podozrivých obchodov získali spoločnosti blízke riaditeľovi výroby V. X., ktorý práve určuje, ktoré firmy budú pre M. vyrábať“. Z výsluchu svedka W. Y., autora článku, súd zistil, že autor článku sa zúčastnil zasadnutia Rady M., kde sa prerokovávali nezrovnalosti vynaložených nákladov na niektoré relácie, ako ja na dabing. Čerpal zo zápisnice č. 20/2008 zo dňa 29.10.2008. Podľa svedka v rade boli určité pochybnosti, že zadávanie výroby spomínaných relácií nebolo transparentné, a preto mala byť vytvorená špeciálna komisia, mal byť tiež poslanecký prieskum a mal sa tým zaoberať najvyšší kontrolný úrad. Podľa výpovede svedok nemal záujem poškodiť navrhovateľa, ale poukázať na hospodárenie M.. Z výsluchu generálneho riaditeľa M. v období od 11. 12. 2006 do 11.12.2007, Ing. L. K. zistil, že proces dodávania programov od externých dodávateľov prebiehal tak, že dodávateľ dodá určitý námet, scenár spolu s finančnou ponukou, pričom každý dodávateľ má snahu svoju ponuku finančne zvýhodniť a pracovníci televízie majú záujem minimalizovať náklady. K označeným reláciám svedok uviedol, že neboli vyrobené v internom prostredí M. a potvrdil, že reláciu Doktor C. podpísal žalobca, ale z jeho poverenia ako generálneho riaditeľa. Z výsluchu W.. O. I. (nasledovného generálneho riaditeľa STV) zistil, že inicioval poslanecký prieskum, požiadal o forenzný audit, uskutočnila sa aj kontrola z Najvyššieho kontrolného úradu, z ktorých ani jedna nezaznamenala žiadne pochybenia žalobcu. Podľa svedka pri označených reláciách došlo k zníženiu nákladov, lebo jeho predchodca toto zníženie nákladov zariadil. Predmetné relácie vyrábala spoločnosť z externého prostredia. Svedok vypovedal, že autor ponúka televíznu reláciu a program, riaditeľ hodnotí jej vhodnosť a výrobný riaditeľ zabezpečuje jej výrobu. Z kapacitných dôvodov sa niektoré relácie vyrábajú v externom prostredí, niektoré kombinovane a niektoré v prostredí internom, ktoré okolnosti sa podľa svedka nedajú porovnávať, lebo je to vždy o dohode medzi autorom relácie a televíziou. Svedok s predmetným článkom nesúhlasil a označil ho za demagogický. Z výsluchu podpredsedu Rady STV v období od januára 2007 do januára 2009 Z. Z. zistil, že podľa neho žiadny orgán nekonštatoval predraženie cien sporných relácií. Svedok nemal konkrétne dôkazy o tom, že žalobca zadal dohodou

jednotlivé sporné relácie, ale mal informácie od programovej riaditeľky W. M., že to dohodol žalobca ako výrobný riaditeľ, ktorý podľa svedka zodpovedá za rozpočet a jeho čerpanie. Podľa svedka ponuka z externého prostredia môže ísť tak generálnemu riaditeľovi ako aj manažmentu M.. O zakúpení programu podľa svedka rozhoduje po vyjadrení všetkých členov manažmentu programový riaditeľ a jednotliví členovia manažmentu zodpovedajú programovému riaditeľovi, za zabezpečenie všetkých úloh. Podľa svedka žalobca rozhodol o zakúpení relácie Doktor C. bez súhlasu ostatných členov manažmentu a o finančných prostriedkoch, za akých sa bude relácia financovať, ostatné relácie podpísal vo funkcii výrobného riaditeľa oprávneného ovplyvniť náklady na relácie a ich výrobu. Svedok sa nevedel vyjadriť k tomu, či žalobca zadával výrobu jemu blízkym firmám, hoci členovia rady to konštatovali a hovorilo sa o tom v M.. Svedok mal vedomosť o jednom prípade prekročenia právomoci žalobcom v prípade firmy Z.. Podľa svedeckej výpovede R.. S. Šrámkovej - vedúcej útvaru kontrolingu v období od r. 2007 do 29.9.2008, bolo jej úlohou sledovať a porovnávať plán, podľa ktorého STV funguje, so skutočnosťou, kontroling riadi priamo generálny riaditeľ M. a úlohou kontrolingu nie je hodnotiť vynaložené finančné prostriedky na jednotlivé úseky činnosti M.. Za plánovanie výrobných nákladov a za čerpanie podľa svedkyne zodpovedal žalobca. Svedkyňa nemala vedomosť o zadávaní výroby jemu blízkym firmám, avšak ak chce niekto pre M. vyrábať, musí to dohodnúť s výrobným riaditeľom, generálnym riaditeľom a s programovým riaditeľom. Poznala jeden prípad prekročenia právomocí žalobcom v súvislosti s firmou Z.. Podľa svedeckej výpovede W. N. - predsedu rady od januára 2009 do 31. 12. 2010 žalobca sa z titulu funkcie výrobného riaditeľa podieľal a ovplyvňoval, komu sa zadávajú výroby relácií a mohol ovplyvňovať aj ich cenu, avšak spolu s programovým riaditeľom a generálnym riaditeľom, ktorý je poslednou inštanciou, ktorá schváli alebo podpíše niektoré z navrhovaných zmlúv. Návrhy z externého prostredia prijíma programový riaditeľ, ktorý zaraďuje reláciu do programového konceptu, otázka financií bola vec dohody s výrobným riaditeľom. Nevedel sa vyjadriť k predraženosti relácií, čo mala na starosti komisia Rady M.. O zadávaní výroby blízkym firmám žalobcu nemal vedomosť. Svedkyňa W.. S. O., pracovníčka sekretariátu Rady M. v rokoch XXXX-XXXX, nevedela uviesť, či zápisnica zo dňa 29.10.2008 bola publikovaná ako príloha nákladovo - sporné programy a či bola dodatočne z internetu stiahnutá. Zo zápisnice č. 20 z roku 2008 z riadneho zasadnutia Rady M. z 29.10.2008 súd zistil, že pod bodom 7 boli na programe nákladovo sporné programy realizované M. od nástupu žalobcu do funkcie výrobného riaditeľa. Podľa zápisnice sa 1. 5. 2007 novým riaditeľom výroby stal žalobca, ktorý zároveň od 4.6. nahradil L. Y. vo funkcii konateľa dcérskej spoločnosti M. B. & G.. Ďalej sa konštatovalo, že 10.1.2007 sa rada oboznámila s výsledkami forenzného vyšetrovania, podľa ktorého P&T vyrábala v priemere viac ako 50 % dabingu, pričom ceny, ktoré P&T účtovala M. za služby, boli v priemere o 20 % vyššie ako ceny, ktoré M. platila ostatným externým dodávateľom týchto služieb za porovnateľný typ dabingu. Bolo tiež prijaté uznesenie, v ktorom Rada M. uložila predsedovi Rady M. vytvoriť komisiu, ktorá vypracuje porovnanie výrobných nákladov programov uvedených v materiáli „Nákladovo sporné programy, ktoré M. realizovala od nástupu J. Dobiša do funkcie riaditeľa výroby 2007“ a relácie „Zdravo a naplno“ a súčasne s tým preverí primeranosť a opodstatnenosť výšky výrobných nákladov. Z uznesenia výboru NR SR z 27.1.2009 súd zistil, že výbor v ňom konštatoval, že nie je schopný posúdiť efektivitu, transparentnosť a výhodnosť obstarávania M. v externom prostredí, pretože dozorná komisia neposkytla poslaneckému prieskumu potrebné podklady a nezaujala k tejto téme stanovisko. Z rozhodnutia č. 11 generálneho riaditeľa M. z 20.8.2007 R.. L. K. mal súd za preukázané, že došlo k zmene podpisového poriadku tak, že zmluvy pre výrobu televíznych programov do 50 tisíc schvaľuje vedúci na 2. stupni riadenia, do 200 tisíc Sk vedúci na 1. stupni riadenia, a nad 200 tisíc Sk generálny riaditeľ alebo jeho zástupca. Z rozhodnutia č. 22 generálneho riaditeľa M. z 30.10.2007 súd zistil, že s účinnosťou od 1.11.2007 generálny riaditeľ M. vydal zásady nakladania s obchodnými zmluvami, podľa ktorých zmluvy súvisiace s výrobou a vysielaním relácie a koprodukčné zmluvy posudzujú riaditeľ programu a riaditeľ výroby. Súd taktiež zistil z predloženého monitoringu tlače, že žalobca bol v súvislosti s prejednávanou problematikou predmetom záujmu a kritiky mnohých médií.

5. Po vykonanom dokazovaní súd určil, že zverejnením článku uverejnenom v denníku B. dňa 14.11.2008, ročník XVIII, číslo 264 na strane 1 s pokračovaním na strane 6 s titulom „M. šetrí, žobre - a rozhadzuje“ došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobcu na ochranu osobnosti. Súd zamietol návrh žalobcu v časti, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému v najbližšom čísle celoslovenského vydania denníka B. pripravovanom po právoplatnosti rozsudku uverejniť na prvej strane tohto denníka ospravedlnenie žalobcovi v znení podľa žaloby. Súd zamietol žalobu aj v časti náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania a zaviazal obe strany sporu zaplatiť trovy štátu vo výške 40, 87 €.

6. Krajský súd v Bratislave, potvrdil ako súd odvolací, rozsudok súdu prvej inštancie v určení, že zverejnením relevantného článku došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu a taktiež v zamietajúcej časti týkajúcej sa uloženia povinnosti žalovanému ospravedlniť sa žalobcovi. V časti týkajúcej sa uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v peniazoch, v ktorej súd prvej inštancie zamietol žalobu, ako aj v časti týkajúcej sa náhrady trov konania (vrátane trov štátu) odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie vo veci v rozsahu pre určenie existencie neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcu a pre zamietnutie návrhu na uverejnenie ospravedlnenia zistil riadne skutkový stav potrebný pre právne posúdenie veci a vyvodil z neho i správny právny záver. V tomto rozsahu vykonal náležité dokazovanie v potrebnom rozsahu a správnym smerom, zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a na ich základe vyvodil vo veci aj správny právny záver, keď v tomto rozsahu na vec aplikoval zodpovedajúce právne normy a ustálené výsledky súdnej praxe, ktoré aj správne vyložil a svoje dôvody vedúce k rozhodnutiu aj náležite odôvodnil. Pokiaľ ide o prvý výrok rozsudku súdu prvej inštancie spočívajúci v určení, že zverejnením predmetného článku došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu, odvolací súd sa plne stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku v tejto časti a v podrobnostiach naň poukázal. Rovnako sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie v časti, ktorou súd zamietol žalobu v časti o priznanie uplatneného ospravedlnenia žalovaným. Výrok súdu prvého stupňa v tejto časti vyhodnotil za vecne správny, majúc za to, že súd prvého stupňa v tejto časti právne správne vec posúdil. Odvolací súd sa však nestotožnil so závermi súdu prvého stupňa pokiaľ ide o rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy žalobcovi, nakoľko rozhodnutie o tejto časti nároku mal za predčasné. Uviedol, že zákon ustanovuje jedinú podmienku priznania nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá je splnená vtedy, keď sa nemateriálne zadosťučinenie, ktorým v danom prípade je konštatovanie porušenia práva na ochranu osobnosti navrhovateľa odporcom súdnym rozhodnutím, nezdá postačujúce. Úlohou súdu prvej inštancie má byť podľa odvolacieho súdu posúdiť primeranosť poskytnutého morálneho zadosťučinenia vo vzťahu k neoprávnenému zásahu žalovaného a tak posúdiť i odôvodnenosť nároku žalobcu na poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy a rovnako posúdiť mieru spoluzodpovednosti žalovaného na možnom vyvolaní následkov v osobnostnej sfére žalobcu.

7. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Podľa § 12 ods. 1 Občianskeho zákonníka, písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy sa smú vyhotoviť alebo použiť len s jej privolením. Podľa § 12 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy sa môžu bez privolenia fyzickej osoby vyhotoviť alebo použiť primeraným spôsobom tiež na vedecké a umelecké účely a pre tlačové, filmové, rozhlasové a televízne spravodajstvo. Ani také použitie však nesmie byť v rozpore s oprávnenými záujmami fyzickej osoby. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa § 13 odseku 2 Občianskeho zákonníka určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

8. V konaní po vrátení veci súdu prvej inštancie odvolacím súdom nebolo sporné, že žalovaný zasiahol do práva žalobcu na ochranu osobnosti. Už súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania uzavrel, že pôvodcom zásahu bol žalovaný, ktorému sa nepodarilo v konaní preukázať pravdivosť zverejnených tvrdení v označenom novinovom článku. Žalovanému sa nepodarilo preukázať, že by štyri kontrolované relácie (Taký sme boli, K., K., X. C.) boli predražené o 16,5 milióna korún (547.699 €), pričom financovanie označených relácií bolo predmetom viacerých kontrol, z ktorých výsledkom ani jednej nebolo konštatovanie o predražení 16,5 milióna korún (547.699 €). Žalovaný informáciu o predražení zverejnil pritom ako fakt, nepripúšťajúci pochybnosti. Zároveň sa žalovanému nepodarilo preukázať, že všetky podozrivé relácie zadával žalobca. Naopak vyplynulo, že žalobca nemal oprávnenie samostatne dohadovať zmluvy na predmetné relácie (reláciu Doktor C. podpisoval žalobca na základe poverenia generálnym riaditeľom K.), na tomto procese sa podieľali buď programový riaditeľ alebo generálny riaditeľ STV. Zároveň s ohľadom na závery súdu prvej inštancie v spojení s časťou rozsudku odvolacieho

súdu, v ktorej bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený, po vrátení veci súdu prvej inštancie odvolacím súdom, súd nepovažoval za sporné, že nebola preukázaná ani pravdivosť výroku o tom, že žalobca dohadoval podozrivé miliónové zmluvy, kde sú náklady na relácie o tretinu vyššie ako pri podobných programoch v tej istej televízii. Rovnako po vrátení veci odvolacím súdom súdu prvej inštancie nebola spornou existencia príčinnej súvislosti medzi neoprávneným zásahom žalovaného spôsobeným uverejnením nepravdivých skutkových tvrdení týkajúcich sa žalobcu a jeho spôsobilosti vyvolať ujmu žalobcovi. Odvolací súd jednoznačne skonštatoval, že uverejnený článok vyznel vo vzťahu žalobcovi obzvlášť dehonestujúco až kriminalizujúco a poburujúco, považoval za jednoznačné a zrejmé, že z objektívneho hľadiska každá osoba, ktorej priatelia a príbuzní čo i len pochybujú o jej morálnom kredite, môže byť poznačená hoci len teoreticky poklesom dôveryhodnosti potrebnej pre výkon profesie a pociťovať ujmu na osobnostných právach v značnej miere. Sporným ostalo, či poskytnuté morálne zadosťučinenie výrokom súdu prvej inštancie je dostatočne primerané vo vzťahu k neoprávnenému zásahu žalovaného a či je dôvodný nárok žalobcu na poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy (pri posúdení miery spoluzodpovednosti žalovaného na možnom vyvolaní následkov v osobnostnej sfére žalobcu).

9. V konaní po vrátení veci súdu prvej inštancie odvolacím súdom na návrh žalobcu vypovedala ako svedok navrhnutý žalobcom, G. X., manželka žalobcu. Z jej výpovede súd zistil, že v televízii pracuje 37 rokov, po uverejnení článku nezaznamenala kariérny postup. Svedkyňa si nespomínala, že by difamujúce informácie o žalobcovi uverejnili iné médiá, okrem denníka Pravda, s výnimkou monitoringov. Svedkyňa považovala za nepravdivý celý uverejnený článok. Nepamätala si konkrétne skutkové tvrdenia, článok mal podľa svedkyne informovať o spreneverení peňažných prostriedkov televízie žalobcom. Blízki priatelia a rodinní príslušníci postoj k rodine po uverejnení napadnutého článku nezmenili, zmenili ho skôr vzdialenejší známi, bez bližšej konkretizácie osôb. Súvislosť s článkom odvodila svedkyňa od skutočnosti, že svoj postoj zmenili v období uverejnenia článku, bez toho, aby sa ich priamo pýtala, či článok čítali.

10. Pri skúmaní miery zodpovednosti žalovaného za zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu sa súd zaoberal článkami na serveri www.medialne.sk (založené na č. l. 271, resp. 273 v spise). Je potrebné uviesť, že už tieto články (osobitne článok uverejnený 12. 11. 2008), uverejnili informácie obdobné informáciám uverejneným v článku, na základe ktorého uverejnenia si žalobca uplatnil nároky v tomto konaní. Článok uverejnený serverom www.medialne.sk dňa 12. 11. 2008 obsahoval informáciu, že nákupy relácií, ktoré STV realizovala, si mali vyžiadať náklady vyššie o 16,5 milióna korún oproti porovnateľným reláciám, a tiež informáciu, že mali byť podpisované žalobcom. Je teda zrejmé, že tvrdenia spájajúce žalobcu s nákupom relácií, ktoré mali byť drahšie v porovnaní s porovnateľnými reláciami v súčte o 16,5 milióna korún, boli uverejnené už predtým, ako žalovaný uverejnil článok, ktorým zasiahol do práva na ochranu osobnosti žalobcu. Ani táto skutočnosť však žalovaného v plnej miere nezbavuje zodpovednosti za uverejnenie skutkových tvrdení, ktoré boli vyhodnotené ako nepravdivé, hoci nemožno (aspoň v súvislosti s článkom uverejneným na serveri www.medialne.sk dňa 12. 11. 2008 (č. l. 273 v spise)) vždy hovoriť o preberaní informácií inými subjektmi od žalovaného. Žalovaný je vydavateľom denníka s celoštátnou pôsobnosťou, začiatok článku obsahujúceho nepravdivé skutkové tvrdenia uverejnil na titulnej strane (s pokračovaním na 6. strane), pričom aj odvolací súd uzavrel, že napadnutý článok a tiež konkrétne výroky o žalobcovi neopodstatnene podsúvajú čitateľom informáciu o správaní sa verejného činiteľa vo veciach verejného záujmu zavrhnutia hodným spôsobom, kriminalizujú ho, a teda dehonestujú a difamujú. Bez overenia si informácie a súvislostí žalovaný uviedol v súvislosti s nimi celé meno a fotografiu žalobcu bez jeho súhlasu a výnimku spravodajskej licencie z ustanovenia § 12 Občianskeho zákonníka žalovaný nepreukázal. Ako uviedol odvolací súd, žalovaný pritom informácie neuverejnil ako úvahy, podozrenia a subjektívny názor autora článku, ale ako fakt, s tým, že vzhľadom na charakter periodika (nejedná sa o bulvár) je potrebné vziať o úvahy, že čitateľ k informáciám uverejneným v tomto druhu periodika nepristupuje s obozretnosťou, nepočíta s nadsázkou a s preháňaním, naopak, počíta s overením sprostredkovaných informácií s cieľom informovať svedomito a pravdivo.

11. Súd prvej inštancie po vrátení veci odvolacím súdom opätovne posúdil, či poskytnuté morálne zadosťučinenie výrokom súdu prvej inštancie je dostatočne primerané vo vzťahu k neoprávnenému zásahu žalovaného a či je dôvodný nárok žalobcu na poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy a uzavrel, aj s ohľadom na závery odvolacieho súdu o značnej miere závažnosti neoprávneného zásahu do práva žalobcu na ochranu osobnosti, že sú dané dôvody na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Úlohou súdu však bolo určiť takú výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá je primeraná

a postačujúca na relatívnu sanáciu nemajetkovej ujmy vzniknutej neoprávneným zásahom a ktorá tak bude súčasne aj účinná. Je potrebné uviesť, že žalobca sa pri odôvodnení požadovanej nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 40.000 € obmedzil na skonštatovanie, že táto je odôvodnená závažnosťou vzniknutej nemajetkovej ujmy (naštrbenie vážnosti a cti), ktorá je v danom prípade daná intenzitou a jej rozsahom (zverejnenie v známom denníku, preberanie zverejneného obsahu článku najčítanejším serverom www.medialne.sk <http://www.medialne.sk>, denníkom M.), ako aj okolnosťami, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo. Podľa čl. 19 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. Podľa čl. 26 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené. Podľa čl. 26 ods. 2, prvej vety Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo vyjadrovať svoje názory slovo, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom a šíriť informácie bez ohľadu na hranice štátu. Podľa čl. 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť len zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti. V posudzovanom prípade teda stojí proti sebe právo na slobodné šírenie informácií proti právu na ochranu osobnosti. Súd nespochybňuje, že v demokratickej spoločnosti majú novinári a médiá privilegované postavenie, obzvlášť pri informovaní o veciach verejného záujmu. Majú tiež právo na určitú mieru preháňania prípadne provokácie. Zároveň žalobca, ako osoba v čase uverejnenia sporného článku pôsobiaca na pozícii výrobného riaditeľa verejnoprávnej televízie podliehal širšej akceptovateľnej miere kritiky ako súkromné osoby. To všetko sú okolnosti, ktoré súd vzal pri posudzovaní výšky nemajetkovej umy v peniazoch do úvahy. Zároveň však súd vzal do úvahy absenciu overenia pravdivosti uverejnených informácií/výrokov. Je tiež potrebné uviesť, že úlohou priznania nemajetkovej ujmy v peniazoch je satisfakcia za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti so značnou mierou intenzity, je však zároveň dbať, aby sankcia zároveň neodrádzala tlač od účasti na diskusii o problémoch verejného záujmu. Na druhej strane dopad peňažnej sankcie má stimulovať pôvodcu neoprávneného zásahu k obozretnejšiemu postupu pri overovaní si zverejňovaných informácií i keď verejného záujmu, preto náhrada nemajetkovej ujmy má sledovať nielen cieľ nápravný a vyrovnávací, ale tiež cieľ preventívny. Zároveň je potrebné zaoberať sa časovým odstupom od neoprávneného zásahu, nakoľko pokiaľ forma morálnej satisfakcie už nemôže byť totožná, prípadne porovnateľná s formou, v akej k zásahu došlo (článok v periodiku), prípadne ak sa daný spôsob satisfakcie vzhľadom na veľký časový odstup míňa účinku, potom spravidla treba vzniknutú nerovnováhu kompenzovať finančným zadosťučinením (nález ÚS ČR z 18.2.2004, sp. zn. III. Ú 281/03). Z výpovedí viacerých svedkov vyplynulo, že v prostredí M. bol už pred uverejnením napadnutého článku vyvíjaný tlak na odvolanie žalobcu z funkcie výrobného riaditeľa (napr. výpoveď svedka N. a uviedol to napokon aj samotný vtedajší generálny riaditeľ M., I.). Zároveň opätovné vymenovanie do funkcie výrobného riaditeľa v júli 2010 bolo sprevádzané nesúhlasným stanoviskom časti členov Rady M.. Po odvolaní z funkcie výrobného riaditeľa v januári 2009 sa žalobca podľa vlastného vyjadrenia (výpoveď žalobcu 9. 12. 2009) venoval podnikateľskej činnosti. V júli 2010 bol žalobca opätovne vymenovaný do funkcie výrobného riaditeľa. Dcéra žalobcu sa podľa vyjadrenia žalobcu neskôr zamestnala v televízii. Súd teda pri určení výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch zobral do úvahy na jednej strane záver, že sa žalovaný dopustil neoprávneného zásahu spôsobilého vyvolať žalobcovi ujmu v značnej miere, a to dostatočne na to, aby uznal nárok žalobcu na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch za dôvodný, na druhej strane však prihliadol na všetky v tomto bode odôvodnenia uvádzané okolnosti pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vzal súd ako kritérium výšku priemernej mesačnej mzdy a pri zohľadnení skutočnosti, že denník vydávaný žalovaným nebol ani prvým, ani jediným médiom, ktoré v súvislosti so žalovaným uverejnilo informácie týkajúce sa obsahu článku, v súvislosti so zverejnením ktorého si žalobca uplatnil nároky v konaní, určil súd výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výšky zodpovedajúcej (približne) päťnásobku priemernej mesačnej mzdy v SR v roku 2009.

12. O náhrade trov konania súd rozhodoval podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa jej pomeru úspechu vo veci. Žalobca sa v konaní v súvislosti s neoprávneným zásahom žalovaného do práva žalobcu na ochranu osobnosti osobitne domáhal určenia, že zverejnením údajov žalovaný neoprávnene zasiahol do práva na ochranu osobnosti žalobcu, osobitne zadosťučinenia formou uloženia povinnosti žalovanému ospravedlniť sa žalobcovi a osobitne priznania nemajetkovej ujmy v peniazoch. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca bol v dvoch častiach uplatneného nároku úspešný (určenie, že zverejnením údajov žalovaný neoprávnene zasiahol do práva na ochranu osobnosti žalobcu a uloženie povinnosti uhradiť nemajetkovú ujmu v peniazoch žalovaným žalobcovi (hoci konečná výška náhrady nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu)) a v jednej časti bol neúspešný (uloženie povinnosti žalovanému ospravedlniť sa žalobcovi), súd rozhodol

tak, že odčítal úspech žalovaného (1/3) od úspechu žalobcu (2/3) a výsledný úspech žalobcu určil vo rozsahu 1/3, čomu zodpovedá aj nárok žalobcu na náhradu trov konania. Súd rozhodoval aj o nároku štátu na náhradu výdavkov, ktoré štátu vznikli v súvislosti s výsluchom svedka, ktorému uhrádzal uplatnené svedočné (svedok Ing. L. K.). O nároku štátu rozhodol súd tak, že štát má voči žalobcovi nárok na náhradu nákladov spojených s vykonaním dokazovania výsluchom svedka R.. L. K. v rozsahu 1/3 a voči žalovanému v rozsahu 2/3. O samotnej výške náhrady trov konania rozhodne súdny úradník po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.
Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.
V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.
Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.
Ak strana, ktorej bola uložená povinnosť, nesplní uloženú povinnosť, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.